

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8223 din 08.12. 2021

La nr.369 din 23 noiembrie 2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	2916	
"09"	12	2021
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7597 din 07.12.2021

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 23 noiembrie 2021, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 23 noiembrie 2021. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorii au menționat că proiectul are drept scop sporirea protecției sociale a participanților la cel de-al doilea război mondial în rândul militarilor care și-au satisfăcut serviciul militar în componența armatei de operații, detașamentelor și formațiunilor de partizani, din rândul membrilor organizațiilor și grupelor ilegale, foștilor deținuți în lagărele de concentrare fasciste și în ghetouri, în alte locuri de detenție forțată, create de Germania fascistă și de aliații acesteia în perioada celui de-al doilea război mondial, văduvelor Eroilor Uniunii Sovietice persoanelor care au lucrat ca angajați civili în armata de operații în anii celui de-al doilea război mondial, persoanelor care s-au aflat în orașul Leningrad (Sankt Petersburg) în perioada blocadei (8 septembrie 1941 - 27 ianuarie 1944), persoanelor antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al doilea război mondial.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune majorarea cuantumului alocației lunare de stat pentru categoria beneficiarilor enumerați mai sus, de la 950 lei la 1250 lei. Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele participanților la cel de-al doilea război mondial din rândul militarilor care și-au satisfăcut serviciul militar în componența armatei de operații, detașamentelor și formațiunilor de partizani, din rândul membrilor organizațiilor și grupelor ilegale, foștilor deținuți în lagărele de concentrare fasciste și în ghetouri, în alte locuri de detenție forțată, create de Germania fascistă și de aliații acesteia în perioada celui de-al doilea război mondial, văduvelor Eroilor Uniunii Sovietice, persoanelor care au lucrat ca angajați civili în armata de operații în anii celui de-al doilea război mondial, persoanelor care s-au aflat în orașul Leningrad (Sankt Petersburg) în perioada blocadei (8 septembrie 1941 – 27 ianuarie 1944), persoanelor antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al doilea război mondial, în ceea ce privește beneficierea de alocația lunară de stat majorată cu 300 lei.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară și modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Astfel, considerăm că nota informativă întrunește condițiile de formă prevăzute în art.30 din Legea nr.100/2017. Totodată, menționăm că argumentul de bază, care în opinia autorilor a determinat necesitatea elaborării și promovării proiectului, este că numărul persoanelor din categoria de populație din rândul beneficiarilor de alocații sociale de stat enumerate supra, este în scădere.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Deși în nota informativă autorii au specificat că alocația lunară de stat urmează să se mărească cu 350 lei, modificările propuse în proiect prevăd suma de 300 lei, de unde rezultă că pentru implementarea proiectului din bugetul de stat urmează să fie achitate anual mijloace financiare suplimentare în cuantum de **680 400** lei și nu 793 800 lei cum au estimat autorii.

Totodată, consemnăm că nota informativă nu conține informații relevante care să demonstreze existența și disponibilitatea în bugetul de stat a mijloacelor financiare suplimentare, necesare pentru realizarea proiectului.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

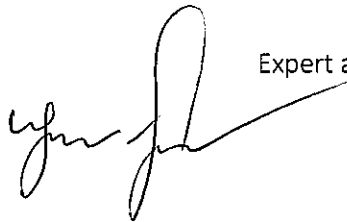
Proiectul legii pentru modificarea articolului 2 din Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație este promovat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul sporirii protecției sociale a unei categorii de persoane, beneficiari ai alocației lunare de stat.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la majorarea cu 300 lei a cuantumului alocației lunare de stat pentru participanții la cel de-al doilea război mondial în rândul militarilor care și-au satisfăcut serviciul militar în componența armatei de operații, detașamentelor și formațiunilor de partizani, din rândul membrilor organizațiilor și grupelor ilegale, foștilor deținuți în lagărele de concentrare fasciste și în ghetouri, în alte locuri de detenție forțată, create de Germania fascistă și de aliații acesteia în perioada celui de-al doilea război mondial, văduvelor Eroilor Uniunii Sovietice persoanelor care au lucrat ca angajați civili în armata de operații în anii celui de-al doilea război mondial, persoanelor care s-au aflat în orașul Leningrad (Sankt Petersburg) în perioada blocadei (8 septembrie 1941 - 27 ianuarie 1944), persoanelor antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al doilea război mondial de.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

07.12.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, Inspector principal